

Afgjort den 29. juni 2023

145

Forsvarsministeriet. København, den 20. juni 2023.

- a. Forsvarsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at totaludgiften til tredje fase af Forsvarsministeriets modernisering af mandskabsfaciliteter på en række af Hærens kaserner øges fra 489,8 mio. kr. (2023-pl) til 589,6 mio. kr. i perioden 2019-2025 svarende til en merudgift på 99,8 mio. kr.

De samlede udgifter i 2023 på 224,2 mio. kr. afholdes af den på finansloven for 2023 opførte bevilling under § 12.14.03, Bygge- og anlægsarbejder. Det samlede projekt forsinkes et år og forventes at være afsluttet i 2025.

- b. *Projektbeskrivelse*

Moderniseringen og opførelsen af nye mandskabsfaciliteter på en række af hærens kaserner indgår i Forsvarsministeriets samlede moderniseringsplan på etablisementsområdet, der forventes gennemført i perioden 2014-2028. Moderniseringsplanen har til formål at understøtte Hærens uddannelse af værnepligtige og professionelle soldater med nye standardgarager samt mandskabsfaciliteter, herunder pudse-, bade- og omklædningsfaciliteter på en række af Hærens kaserner.

Moderniseringsplanen indebærer etablering af tidssvarende vedligeholdelses- og garagefaciliteter til Hærens højteknologiske køretøjer og større materiel.

Finansudvalget tiltrådte ved tidligere fortroligt akt. 40 af 25. april 2019, at Forsvarsministeriet kan iværksætte tredje fase af moderniseringsplanen, som indeholder opførelse af nye standardgarager, værksted og materiel-, bade- og omklædningsfaciliteter.

Efter aktstykket blev tiltrådt, har Forsvarskommandoen vurderet behov for en række ændringer af projektet, herunder ændret placering og fordeling af flere af faciliteterne, som medfører merudgifter i projektet. Det gælder bl.a. en omprioritering af værkstedsetablering mellem Dragonkasernen i Holstebro og Garderkasernen i Høvelte og ændringer i sammenbygningerne af standardgarager på Almegårds Kaserne samt udskydelse af Aalborg Kaserne projekterne til en evt. fase 4.

Endvidere har generelle prisstigninger i byggebranchen resulteret i en fordyrelse af projektet. Endelig er der i projektet identificeret en forsinkelse fra 2024 til 2025 jf. det forudsatte på tidligere fortroligt akt. 40 af 25. april 2019. Forsinkelsen kan primært henføres til justeringer i sammensætningen af garager.

Samlet estimeres den forventede udgift til den samlede portefølje af projekter inden for tredje fase af moderniseringsplanen nu at udgøre 589,6 mio. kr. (2023-pl) svarende til en merudgift 99,8 mio. kr. i forhold til det forudsatte i tidligere fortroligt akt. 40 af 25. april 2019.

Ændring vedr. Dragonkasernen i Holstebro

På Dragonkasernen i Holstebro var det oprindeligt planlagt, at der skulle opføres et værksted til understøttelse af Hærens vedligeholdelsesmæssige behov som følge af implementering af nyt materiel. Forsvarskommandoen har imidlertid vurderet, at det operative behov i Høvelte er større end i Holstebro. Derfor prioriteres opførelsen af et værksted på Garderkasernen i Høvelte, mens opførelsen af værkstedet på Dragonkasernen i Holstebro udskydes til et senere tidspunkt. Omprioriteringen er besluttet på baggrund af en gennemgang af Forsvarets værksteder foretaget af Forsvarets Vedligeholdelsestjeneste. Omprioriteringen har bevirket en fordyrelse af projektet, som skyldes flere forhold, herunder bl.a. forskelle på entrepriseudgifterne i Hovedstadsområdet og Vestjylland. Endvidere var der et byggefelt på det eksisterende kaserneområde i Holstebro, mens byggefeltet i Høvelte er beliggende i øvelsesterrænet uden eksisterende infrastruktur.

Ændring vedr. Almegårds Kaserne

På Almegårds Kaserne var der oprindeligt planlagt to nye standardgarager, hvoraf den ene skulle sammenbygges med materiel- og mandskabsfaciliteter. Forsvarskommandoen har efterfølgende vurderet, at der er behov for, at begge standardgarager skal sammenbygges med materiel- og mandskabsfaciliteter for at sikre tidssvarende og ensartede faciliteter til den 3. opklaringseskadron, der opbygges. Dette skyldes, at opbygningen af den 3. opklaringseskadron udføres fra medio 2025. Der etableres derfor to garager med to mandskabstårne til at understøtte opbygningen af opklaringsbataljonen. Som følge af ændringerne er der sket en fordyrelse af projektet.

Ændring vedr. Aalborg Kaserne

På Aalborg Kaserne var der oprindeligt planlagt opførelse af én ny standardgarage, der skulle sammenbygges med materiel- og mandskabsfaciliteter. Den nye facilitet skulle benyttes af den nyoprettede dronekapacitet Taktisk ”Unmanned Aircraft Systems” (Taktisk UAS). Forsvarskommandoen har dog besluttet at flytte dronekapaciteten fra Aalborg Kaserne til Varde Kaserne i eksisterende faciliteter, hvorfor der ikke opføres nye faciliteter på Aalborg Kaserne. Midlerne allokeret hertil omprioriteres til at imødegå merudgifter på de resterende projekter i tredje fase. Samlet er der omprioriteret 52,9 mio. kr. (2019-pl).

Foruden ovennævnte kaserner indgår opbygningen af Slesvigske Fodregiment på Haderslev Kaserne samt etablering af en vagtbygning og perimeterhegn på Antvorskov Kaserne ligeledes i tredje fase af moderniseringsplanen. Disse projekter var også en del af den oprindelige moderniseringsplan.

Udgifter fordelt på lokationer fremgår af nedenstående tabel.

Udgifter fordelt på lokationer (mio. kr. 2023-pl)	Tidl. FTR. akt. 40 af 25. april 2019	Justeret anskaffelse	Forskel
Dragonkasernen Holstebro	106,6	56,8	-49,8
Oksbøl Kaserne	124,5	118,0	-6,5
Almegård Kaserne	100,6	180,9	80,3
Aalborg Kaserne	62,2	1,5	-60,7
Haderslev Kaserne	65,9	64,1	-1,8
Antvorskov Kaserne	30,0	38,9	8,9

Høvelte Kaserne	-	119,4	119,4
Projektreserve	-	10,0	10,0
I alt	489,8	589,6	99,8

*Der var i tidl. FTR. akt. 40 af 25. april 2019 oprindeligt afsat en projektreserve på 41,2 mio.kr. (2023-pl). Projektreserven var indregnet i udgifter på de enkelte kaserne, men fremgår særskilt i nedenstående tabeller.

Økonomien i tidligere fortroligt akt. 40 af 25. april 2019 beror på erfaringer fra første fase af modernisering af mandskabsfaciliteter på Hærens kaserne (MHMM fase I), som stod færdig i 2019. Der har siden været betydelige prisstigninger i byggebranchen. Særligt mangel på byggematerialer, herunder eksempelvis beton og stål, har resulteret i en forøgelse af projektets totaludgifter.

Samlet estimeres den forventede udgift til den samlede portefølje af projekter inden for tredje fase af moderniseringsplanen at udgøre 589,6 mio. kr. (2023-pl) svarende til en merudgift 99,8 mio. kr.

Projektet var oprindeligt planlagt afsluttet i 2024. Det samlede projekt forsinkes i et år og forventes at være afsluttet i 2025. Forsinkelsen skyldes primært justeringer i sammensætningen af garager, herunder særligt på Almegårds Kaserne.

Totaludgift

Udgifterne til projektet omfatter bygge- og anlægsudgifter på 589,6 mio. kr. inkl. projektreserve. Udgifterne til projektet afholdes på § 12.14.03. Bygge- og anlægsarbejder og påregnes gennemført med følgende afløb:

§ 12.14.03. Bygge- og anlægsarbejder (mio. kr. 2023-pl)	Tidl. FTR. akt. 40 af 25. april 2019	Justeret anskaffelse	Forskel
Finansåret 2019	5,9	5,9	0,0
Finansåret 2020	47,1	43,9	-3,2
Finansåret 2021	49,4	73,0	23,6
Finansåret 2022	164,7	74,8	-89,9
Finansåret 2023	169,7	224,2	54,5
Finansåret 2024	11,8	143,2	131,4
Finansåret 2025	-	14,6	14,6
Projektreserve	41,2	10,0	-31,2
I alt	489,8	589,6	99,8

Det bemærkes, at ovenstående fordeling mellem finansår er forbundet med en vis usikkerhed. Totaludgiften til projektet forventes fordelt på nedenstående udgiftskategorier.

§ 12.14.03. Bygge- og anlægsarbejder (mio. kr. 2023-pl)	Tidl. FTR. akt. 40 af 25. april 2019	Justeret anskaffelse	Forskel
Entreprenørudgifter	378,0	475,3	97,3

Honorar og projektering	32,9	52,2	19,3
Værkstedsudstyr	15,3	23,1	7,8
Drift af byggeplads og vejrligsforanstaltninger	22,4	29,0	6,6
I alt ekskl. projektreserve	448,6	579,6	131,0
Projektreserve	41,2	10,0	-31,2
I alt inkl. projektreserve	489,8	589,6	99,8

Merudgifterne afholdes inden for Forsvarsministeriets eksisterende økonomiske rammer.

Risikovurdering

Idet alle tilbud på hovedprojekterne er kendte, udestår der kun risici til indkøb af eksempelvis inventar og sikringsarbejder, som først kan indkøbes efter opførelsen af faciliteterne på de respektive kaserner. Derudover vil der være en økonomisk usikkerhed i forhold til Almegårds Kaserne grundet de særlige geotekniske forhold på Bornholm, som trods forundersøgelser kan give udgiftstunge ekstraarbejder.

Som følge af ovenstående er der afsat en projektreserve på 10 mio. kr. til håndtering af uforudsete justeringer af projektet, eksempelvis som følge af gravearbejde eller ikke-kendte udviklinger i byggebranchen. Projektreserven nedskrives i takt med projektet færdiggøres, såfremt reserven ikke anvendes.

- c. Aktstykket forelægges Finansudvalget, idet projektets totaludgift er forøget med mere end 10 pct., hvorfor fortsættelse af projektet kræver særskilt forelæggelse for Finansudvalget i henhold til Budgetvejledningens pkt. 2.8.3.1.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Forsvarsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at totaludgiften til tredje fase af Forsvarsministeriets modernisering af mandskabsfaciliteter på en række af Hærens kaserner øges fra 489,8 mio. kr. (2023-pl) til 589,6 mio. kr. svarende til en merudgift på 99,8 mio. kr.

De samlede udgifter i 2023 på 224,2 mio. kr. afholdes af den på finansloven for 2023 opførte bevilling under § 12.14.03. Bygge- og anlægsarbejder (*Anlægsbev.*). Det samlede projekt forsinkes et år og forventes at være afsluttet i 2025.

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 20. juni 2023

TROELS LUND POULSEN

/ Jonas From Soelberg

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af Finansudvalget den 29-06-2023

Påtegning

Enhedslistens medlem af udvalget bemærker, at Forsvarets økonomi bør styres væsentligt bedre, jf. dels Statsrevisorerens kritik af Forsvarsministeriets økonomistyring, jf. beretning nr. 10/2022 om Forsvarsministeriets økonomistyring af forligsmidler i perioden 2018-2023, og dels Forsvarsministeriets eget kasseeftersyn. EL forventer på den baggrund, at forsvarsministeren snarest vil fremlægge planer for, hvordan de alvorlige mangler i økonomistyringen kan udbedres.